

ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี Employer Satisfaction with the Desired Characteristics of Vocational Trainees from Thonburi Commercial College

ธีรชาติ แป้นหมื่นไวย¹ เสาวภาคย์ แหลมเพ็ชร²
Thirachat Paenmuenwai¹ Saowaphark Lamphetch²

¹ นักศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก

¹ Student, Program in Educational Administration, Krirk University
E-mail: tung.trchpmw.009@gmail.com

² อาจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก

² Lecturer, Program in Educational Administration, Krirk University
E-mail: lampetch2@gmail.com

Received: 2024-09-25 Revised: 2025-03-19 Accepted: 2025-06-24

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามหน่วยงานของสถานประกอบการ และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนกวิชานักศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน จำนวน 162 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะทางวิชาชีพ 2) คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม 3) ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 4.70 (S.D.= 0.47), 4.69 (S.D.= 0.51) และ 4.66 (S.D.= 0.33) ตามลำดับ

2. ผู้บริหารสถานประกอบการที่อยู่ในหน่วยงานเอกชน รัฐวิสาหกิจ รัฐบาล และอื่น ๆ ให้คะแนนความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 (S.D.=0.31), 4.71 (S.D.=0.38), 4.74 (S.D.=0.28) และ 4.54 (S.D.=0.30) ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่า ผู้บริหารที่อยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ มีคะแนนความพึงพอใจในนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานประกอบการให้คะแนนความพึงพอใจในนักศึกษาแผนกวิชาการ ตลาด การบัญชี เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ธุรกิจค้าปลีก และโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.77 (S.D.=0.17), 4.73 (S.D.=0.29), 4.68 (S.D.=0.40), 4.61 (S.D.=0.32) และ 4.87 (S.D.=0.03) ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาในแต่ละแผนกวิชานักศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิทยาลัยพณิชยการ ผู้บริหารสถานประกอบการ

Abstract

This research aimed to 1) study the employer satisfaction towards the desirable characteristics of vocational trainees from Thonburi Commercial College, 2) compare the employer satisfaction towards the desirable characteristics of vocational trainees from Thonburi Commercial College classified by types of businesses, and, 3) compare the employer satisfaction towards the desirable characteristics of vocational trainees from Thonburi Commercial College classified by students' fields of study. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, totaling 162 participants, selected through simple random sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and One way ANOVA, with a statistical significance of 0.05.

The results of the study found that:

1. The employer satisfaction towards the desirable characteristics of the vocational trainees from Thonburi Commercial College had the highest mean value in all aspects, namely 1) professional competence, 2) morality, ethics, values, 3) basic knowledge and skills affecting work, with mean values of 4.70 (S.D.= 0.47), 4.69 (S.D.= 0.51) และ 4.66 (S.D.= 0.33), respectively.

2. Business administrators of private sectors, state enterprises, government agencies, and others gave student satisfaction scores of 4.70 (S.D.=0.31), 4.71 (S.D.=0.38), 4.74 (S.D.=0.28), and 4.54 (S.D.=0.30), respectively. When analyzed and compared, it was found that executives in different agencies had no different student satisfaction scores.

3. Business administrators had average satisfaction score of students in the Marketing, Accounting, Digital Business Technology, Retail Business, and Logistics and Supply Chain of 4.77 (S.D.=0.17), 4.73 (S.D.=0.29), 4.68 (S.D.=0.40), 4.61 (S.D.=0.32) and 4.87 (S.D.=0.03), respectively. When analyzing the comparison, it was found that executives had no different student satisfaction scores in each field of study.

Keywords: Satisfaction, Desired characteristics, Commercial College, Business Administrators

1. บทนำ

ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 13 (ฉบับปัจจุบัน พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ด้านการบริการและการท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยศักยภาพของกำลังคนสายอาชีพเป็นกลไกการพัฒนา อย่างไรก็ตามสถานการณ์ตลาดแรงงานในประเทศไทยยังคงขาดแคลนทักษะสายวิชาชีพอยู่มาก [1] ที่ผ่านมามีวิจัยกล่าวถึงการส่งเสริมจากภาครัฐที่มีการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพมากขึ้น ทั้งด้านเป้าหมายในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ การรักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือการหาแนวทางเพิ่มสัดส่วนปริมาณผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เห็นได้ว่ารัฐบาลได้มีความพยายามให้นักเรียนเข้ามาเรียนในสายอาชีพเพื่อพัฒนาประเทศ [2]

กระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนในประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ในแผนย่อยที่ 3 กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา นโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย นโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ทั้งนี้ได้พัฒนานโยบายและจุดเน้นของกระทรวง 7 ประเด็น หนึ่งในนั้นคือ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยให้พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular system) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการทำงานทำ [3]

ผลของการวัดความสามารถด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีอันดับลดลง ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมีขีดอยู่อันดับ 28 จากทั้งหมด 64 ประเทศ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2560 ที่อยู่ในลำดับที่ 27 นอกจากนี้ประเทศไทยมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 2.1 ต่อปี ต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางระดับสูง [4] ดังนั้นจึงเป็นบทบาทที่ท้าทายสำหรับระบบการศึกษาต้องมีการเปลี่ยนวิธีการสอนและการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแนวคิดของรัฐบาลที่ต้องการมุ่งเน้นสายวิชาชีพมากขึ้น ยกกระดานการศึกษาสายอาชีวศึกษาให้เป็นรากฐานสำคัญของประเทศให้มีการสร้างภาพลักษณ์ว่า นักศึกษาสายอาชีวศึกษาเป็นทรัพยากรของประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย [5] ความท้าทายของประเทศไทยยังต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงคุณภาพ นั่นคือ ระบบและคุณภาพการศึกษาที่

มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดความเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาและตลาดแรงงาน [6] ดังนั้นการประเมินความพึงพอใจตามสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษาจึงเป็นข้อมูลที่สำคัญ นำไปสู่การปรับหลักสูตรและเตรียมนักศึกษาให้พร้อมต่อการฝึกประสบการณ์ และตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ [7]

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [8] มีวิสัยทัศน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ บทบาทหน้าที่การจัดการศึกษาหลัก ๆ ของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย จัดทำแนวทางนโยบาย แผนพัฒนา ประสานงาน พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ติดตามและประเมินผล และจัดระบบสารสนเทศมาใช้ในงานอาชีวศึกษารวมถึงการฝึกอบรมวิชาชีพ [9] ทั้งนี้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยให้ผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานรัฐ โดยนโยบายของสมศ. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทุกแห่งมีระบบทวิภาคีอย่างน้อย 1 สาขาวิชา [10] และในปี พ.ศ. 2565 ได้มีโมเดลของคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ 4 รูปแบบ คือ รูปแบบอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทั้งหมดในพื้นที่ได้เข้าฝึกในสถานประกอบการ ระบบทวิภาคีทั้งหมดนอกพื้นที่ ระบบทวิภาคีบางสาขาวิชา และระบบทวิภาคีที่จัดให้แก่พนักงานในสถานประกอบการ [11] อย่างไรก็ตามในแต่ละรูปแบบยังไม่มีสถิติรายงานไว้ถึงจำนวนหลักสูตรที่เข้าร่วมในแต่ละระบบ แต่เห็นได้ว่าในวิทยาลัยแต่ละแห่งอย่างน้อย 1 สาขาวิชาต้องจัดระบบทวิภาคี

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เป็นหนึ่งในสถาบันที่เปิดการเรียนการสอนในสายอาชีพโดยมีหลักสูตรครอบคลุม 3 ระดับ ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ซึ่งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แบ่งการเรียนออกเป็นระบบปกติและระบบทวิภาคี ทั้งนี้โครงสร้างหลักสูตรมีการปรับปรุงตามรอบให้ทันสมัยทุก 5 ปี ซึ่งแนวทางของการปรับปรุงได้ยึดตามหลักสูตรแกนกลางของคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด นอกจากนี้ได้จากการประเมินผลจากสถานประกอบการที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ในภาคเรียนสุดท้ายของชั้นปีที่เรียน โดยครอบคลุมองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และสมรรถนะทางวิชาชีพ มีรายงานการวิจัยของ สมศ. ศึกษาองค์ประกอบของความพึงพอใจจากทั้งหมด 15 ตัวแปร พบว่า มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ [12] ดังนั้นเห็นได้ว่า การประเมินผลการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาควรวัดให้ครอบคลุม 3 องค์ประกอบตามหลักสูตรแกนกลาง สอศ. ได้กำหนดและด้านที่สำคัญในการวัดผลเป็นด้านวิชาชีพและคุณลักษณะ

วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เป็นสถานศึกษาที่มีปรัชญา ได้แก่ ความรู้คู่ความดี ตรงต่อเวลา รุ่งหน้าที มีความรับผิดชอบ มีวิสัยทัศน์ เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีทักษะ อาชีพด้านบริหารธุรกิจและเชี่ยวชาญเทคโนโลยีสู่การเป็นพลโลกดิจิทัล มีแผนกวิชาแบ่งออกเป็น 9 แผนกวิชา ได้แก่ สามัญ (ทักษะชีวิต) ภาษาต่างประเทศ บัญชี การตลาด เลขานุการ เทคโนโลยี ธุรกิจดิจิทัล การค้าปลีก การท่องเที่ยว และการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ซึ่งในแต่ละ หลักสูตรมีรายวิชาบังคับที่นักศึกษาต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการต่าง ๆ [13]

การติดตามประเมินผลนักศึกษาที่มีการเรียนการสอนแบบทวิภาคี โดยมีงานวิจัยหลายฉบับ ได้กล่าวไว้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ยกตัวอย่าง ในแต่ละสาขาวิชานักศึกษามีความพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นกับกิจกรรมและคุณภาพของผู้สอน และสาขาวิชา มี ความคิดเห็นด้านสถานประกอบการ ผลตอบแทนและสวัสดิการ ไม่แตกต่างกัน [14] นอกจากนี้มี การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวมสถานประกอบการ มีความพึงพอใจในทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ บุคลิกภาพ และทักษะภาษา ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม สถานประกอบการมีความต้องการในภาษาที่สามารถร่วมด้วย เช่น ภาษาจีน [15] สำหรับปัญหา ระบบการติดตามนักศึกษา มีรายงานวิจัยได้กล่าวถึง ความล่าช้าของเอกสาร ข้อมูลไม่ถูกจัดเก็บ ทำให้ไม่มีแหล่งของการค้นหา เอกสารติดตามชำระ หรือผู้นิเทศไม่สามารถออกนิเทศได้ตามกำหนด [16] ดังนั้นเห็นได้ว่า ในแต่ละวิทยาลัยมีบริบทด้านการเรียนการสอนรวมถึงสถานประกอบการใน พื้นที่ที่อาจแตกต่างกัน ดังนั้นการประเมินผลของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์จึงมีความจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ยังต้องมีระบบติดตามที่เกิดความทันสมัยหรือใช้ระบบเทคโนโลยี เข้ามาช่วยประเมิน เพื่อลดการเกิดปัญหาในการติดตาม

จากผลการวิจัยของฉัตรชัย เหล่าเขตการณ์ [17] ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและความ พึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ พบว่า ความพึงพอใจใน การใช้บัณฑิตตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 4.07 คะแนน) โดย สถานประกอบการมีความพึงพอใจในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มากเป็นอันดับหนึ่งจากทั้งหมด 6 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ย 4.25 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5) สำหรับ ความคาดหวัง สถานประกอบการมีความคาดหวังด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันดับหนึ่ง มีคะแนน เฉลี่ย 4.36 คะแนน ทั้งนี้เมื่อนำคะแนนความคาดหวังเปรียบเทียบกับความพึงพอใจ พบว่า สถาน ประกอบการมีคะแนนความคาดหวังสูงกว่าคะแนนความพึงพอใจในทุกด้าน ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม ความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญา ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และประสบการณ์ภาคสนาม ทั้งนี้มีเพียง 1 ด้านที่มีคะแนนเท่ากัน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เห็นได้ ว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการยังคงตั้งความหวังไว้สูงกว่าที่นักเรียนเป็น จึงควรมีการพัฒนา หลักสูตรต่าง ๆ ให้มีสมรรถนะที่เพียงพอกับการนำไปใช้ในการทำงาน

จากผลการวิจัยของรัชพล กลัดชื่น และจรรย์ แสนราช [12] ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกทักษะวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ สามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 67.1 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึง ปัจจัยที่สำคัญต่อความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งถ้า ทางสถาบันได้นำปัจจัยดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านสมรรถนะวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ก่อน ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับสถานประกอบการต่อไป

หลักการแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษาใน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีได้มองเห็นปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่นักศึกษาต้องมีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีทักษะทางวิชาชีพตามหลักสูตรอาชีวศึกษามาตรฐานวิชาชีพ กำหนด อย่างไรก็ตามสถานประกอบการที่แตกต่างกันผู้บริหารสถานประกอบการอาจมีความต้องการ ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีระดับความพึงพอใจ เพิ่มขึ้นกว่าเดิม และวิทยาลัยมีหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการโดยเฉพาะ ธุรกิจเขตเมือง อันส่งผลให้เป็นจุดเด่นของวิทยาลัย นอกจากนี้ สถานประกอบการได้พนักงานใน อนาคตที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามความต้องการและชำนาญจากนักศึกษาและหลักสูตร สามารถ นำมาเป็นข้อตกลงทางวิชาการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้เกิดประโยชน์ต่อสถานประกอบการ นักศึกษา แผนกวิชา และหลักสูตรในการพัฒนาตามทิศทางการพัฒนาของประเทศและแข่งขันด้านเศรษฐกิจ ในระดับนานาชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามหน่วยงาน ของสถานประกอบการ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามแผนก วิชานักศึกษา

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมากขึ้นไป

3.2 ผู้บริหารสถานประกอบการที่อยู่ในหน่วยงานสถานประกอบการต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพแตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหารสถานประกอบการที่รับนักศึกษาที่เรียนในแผนกวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพแตกต่างกัน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในปีการศึกษา พ.ศ. 2566 จำนวน 280 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ในปีการศึกษา พ.ศ. 2566 จำนวน 162 คน สุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จรูปเครซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ได้จากการสรุปและสังเคราะห์จากเอกสารแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบแนวความคิดของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ แผนกวิชานักศึกษา หน่วยงานสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 เรื่องความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จำนวน 9 ข้อ 2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำนวน 10 ข้อ และ 3) ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพ จำนวน 11 ข้อ รวมทั้งหมดมีจำนวน 30 ข้อ มีตัวเลือกแบบ Rating scale จำนวน 5 ตัวเลือก ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

4.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการสร้างเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และความเที่ยง (Reliability) ก่อนนำไปเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำหนังสือผ่านมหาวิทยาลัยส่งให้กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา วัตถุประสงค์ และภาษาที่ใช้ ผลการทดสอบพบว่า มีค่าความตรงอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นได้นำไปทดลองใช้ (Tryout) ที่เป็นผู้บริหารสถานประกอบการหน่วยงานของหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบค่าความเที่ยง ผลการค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 ดังนั้นค่าความตรงและความเที่ยงของแบบสอบถามฉบับนี้ได้ผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์วัดและประเมินผล [18] จึงได้นำไปรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้

4.4 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดของผู้วิจัยโดยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก ได้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2) ผู้วิจัยได้นัดหมายเพื่ออธิบายวัตถุประสงค์โครงการวิจัยกับวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และขออนุญาตให้แบบสอบถามแก่ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อประสานกับสถานประกอบการให้ผู้บริหารสถานประกอบการประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3) ผู้วิจัยนัดหมายเวลาในการรวบรวมข้อมูลกลับให้ตรงแผนการประเมินของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามวันนัดหมาย และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในแต่ละฉบับ หลังจากนั้นได้ส่งข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 สถิติเชิงพรรณนาในตัวแปรไม่ต่อเนื่อง เช่น แผนกวิชานักศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการ ได้คำนวณการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) สำหรับตัวแปรต่อเนื่อง เช่น ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจ ได้คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) กลุ่มที่ 2 สถิติอนุมานได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบระหว่าง หน่วยงานสถานประกอบการ (รัฐบาล เอกชน รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ) กับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียน และเปรียบเทียบระหว่าง แผนกวิชาที่นักศึกษาเรียน (เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล การบัญชี การตลาด โลจิสติกส์และซัพพลายเชน และธุรกิจค้าปลีก) กับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานสถานประกอบการ (n=162)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
แผนกวิชานักศึกษา		
การตลาด	27	16.7
การบัญชี	34	21.0
เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล	66	40.7
ธุรกิจค้าปลีก	30	18.5
โลจิสติกส์และซัพพลายเชน	5	3.1
หน่วยงานสถานประกอบการ		
เอกชน	95	58.6
รัฐวิสาหกิจ	50	30.9
รัฐบาล	10	6.2
อื่น ๆ	7	4.3

จากตารางที่ 1 ข้อมูลของนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 162 คน พบว่า มีนักศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล มากที่สุด ร้อยละ 40.7 รองลงมาเป็นสาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 21.0 ทั้งนี้ส่วนใหญ่ของนักศึกษาเข้ารับการฝึกประสบการณ์ในหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 58.6

5.2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน (n=162)

ด้านความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม	4.69	0.51	มากที่สุด	2
2. ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	4.66	0.33	มากที่สุด	3
3. สมรรถนะทางวิชาชีพ	4.70	0.47	มากที่สุด	1
4. ผลิตภัณฑ์มีกระบวนการผลิตความสะอาดและปลอดภัย	4.22	0.74	มาก	
รวม	4.68	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 ผลของความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการโดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D.=0.43) สำหรับรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจด้านสมรรถนะทางวิชาชีพ เป็นลำดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.47) รองลงมาเป็นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ($\bar{X} = 4.69$, S.D.= 0.51) และความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.33) เป็นอันดับสองและสามตามลำดับ

5.3 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำแนกตามหน่วยงานของสถานประกอบการและแผนกวิชานักศึกษา

5.3.1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการจำแนกตามหน่วยงานสถานประกอบการ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการจำแนกตามหน่วยงานที่รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ (n=162)

หน่วยงานสถานประกอบการ	ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม		ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน		ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพ		ความพึงพอใจโดยรวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
- เอกชน	4.73	0.29	4.65	0.36	4.70	0.36	4.70	0.31
- รัฐวิสาหกิจ	4.74	0.37	4.68	0.40	4.72	0.48	4.71	0.38
- รัฐบาล	4.81	0.24	4.74	0.25	4.70	0.42	4.74	0.28
- อื่น ๆ	4.50	0.39	4.55	0.38	4.55	0.27	4.54	0.30
F-test	0.610		1.359		0.401		0.353	
Sig.	0.609		0.257		0.753		0.787	

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการระหว่างหน่วยงานที่รับนักศึกษา ได้แก่ หน่วยงานเอกชน ภาครัฐวิสาหกิจ ภาครัฐบาล และอื่น ๆ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่อยู่ในหน่วยงานเอกชน ภาครัฐวิสาหกิจ รัฐบาล และอื่น ๆ ให้คะแนนความพึงพอใจนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 (S.D.=0.31), 4.71 (S.D.=0.38), 4.74 (S.D.=0.28) และ 4.54 (S.D.=0.30) ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานประกอบการที่อยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ มีคะแนนความพึงพอใจนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

5.3.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการจำแนกตามแผนกวิชานักศึกษา

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการระหว่างแผนกวิชาที่นักศึกษาเรียน (n=162)

หน่วยงานสถานประกอบการ	ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่า นิยม		ด้านความรู้ ความสามารถ พื้นฐาน		ด้านสมรรถนะ ทางวิชาชีพ		ความพึงพอใจ โดยรวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
- การตลาด	4.79	0.20	4.73	0.26	4.78	0.19	4.77	0.17
- การบัญชี	4.77	0.21	4.69	0.34	4.74	0.36	4.73	0.29
- เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล	4.71	0.39	4.63	0.44	4.69	0.48	4.68	0.40
- ธุรกิจค้าปลีก	4.67	0.35	4.61	0.33	4.57	0.39	4.61	0.32
- โลจิสติกส์และซัพพลายเชน	4.80	0.49	4.82	0.08	4.98	0.04	4.87	0.03
F-test	0.721		0.780		1.743		1.237	
Sig.	0.578		0.540		0.143		0.298	

จากตารางที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการระหว่างแผนกวิชาที่นักศึกษาเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการให้คะแนนความพึงพอใจในนักศึกษาแผนกวิชาการตลาด การบัญชี เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ธุรกิจค้าปลีก และโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 (S.D.=0.17), 4.73 (S.D.=0.29), 4.68 (S.D.=0.40), 4.61 (S.D.=0.32) และ 4.87 (S.D.=0.03) ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานประกอบการมีคะแนนความพึงพอใจนักศึกษาในแต่ละแผนกวิชานักศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยและลำดับความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการรายข้อ
(n=162)

ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการรายข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม				
1. การมีมนุษยสัมพันธ์	4.78	0.46	มากที่สุด	6
2. ความกตัญญูทวาที	4.78	0.44	มากที่สุด	6
3. ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.40	0.59	มาก	20
4. มีวินัย ความรับผิดชอบ ความขยันอดทน และอุทิศตนในการทำงาน	4.67	0.61	มากที่สุด	12
5. การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ มีน้ำใจและเสียสละเวลา	4.65	0.66	มากที่สุด	13
6. ร่วมมือกับองค์กรและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.78	0.51	มากที่สุด	6
7. การแต่งกาย การปฏิบัติตามระเบียบ และกิริยามารยาท	4.76	0.78	มากที่สุด	7
8. การรักษาสິงแวดล้อมและไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.89	0.31	มากที่สุด	2
9. ไม่เกี่ยวข้องกับกาพนัน	4.90	0.32	มากที่สุด	1
ด้านที่ 2 ความรู้ความสามารถพื้นฐาน				
10. บุคลิกภาพและสุขอนามัย	4.53	0.54	มากที่สุด	18
11. ความสร้างสรรค์ผลงานใหม่	4.50	0.62	มากที่สุด	19
12. ความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ	4.76	0.52	มากที่สุด	7
13. ความเอาใจใส่ต่องานที่รับมอบหมาย	4.78	0.76	มากที่สุด	6
14. ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.67	0.54	มากที่สุด	12
15. มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาชีพที่เรียน	4.65	0.59	มากที่สุด	13
16. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.71	0.53	มากที่สุด	10
17. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.80	0.46	มากที่สุด	4
18. การแสดงออกต่อผู้ร่วมงาน	4.70	0.54	มากที่สุด	11
19. แก้ไขปัญหาในงานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการคิด	4.55	0.56	มากที่สุด	16
ด้านที่ 3 สมรรถนะทางวิชาชีพ				
20. มีกระบวนการการวางแผนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึง การบริหารงานคุณภาพ	4.54	0.61	มากที่สุด	17
21. ปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพตามหลักและกระบวนการ	4.67	0.56	มากที่สุด	12
22. ประยุกต์ใช้ทักษะพื้นฐานอาชีพด้านธุรกิจในการปฏิบัติงาน และในชีวิตประจำวัน	4.63	0.58	มากที่สุด	14

ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการรายข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
23. วิเคราะห์และแก้ปัญหาในการทำงานได้	4.57	0.57	มากที่สุด	15
24. ผลงานมีคุณภาพ ทำงานด้วยความรอบคอบ	4.70	0.51	มากที่สุด	11
25. บุรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการทำงาน	4.74	0.52	มากที่สุด	8
26. บำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้และทรัพย์สินขององค์กร	4.79	0.51	มากที่สุด	5
27. ปริมาณที่ทำงานได้ และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	4.81	0.46	มากที่สุด	3
28. ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานเหมาะสมกับลักษณะงาน	4.79	0.41	มากที่สุด	5
29. ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม กับสถานประกอบการ	4.80	0.47	มากที่สุด	4
30. ประยุกต์ใช้หลักการพื้นฐานงานอาชีพด้านธุรกิจในการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวัน	4.72	0.50	มากที่สุด	9
รวม	4.68	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของสถานประกอบการจำแนกตามรายข้อ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจให้คะแนนมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับการพนันมีคะแนนเฉลี่ย 4.90 (S.D.=0.32) จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน รองลงมาเป็นนักศึกษารักหาสิ่งแวดล้อมและไม่เกี่ยวข้องกับการยาเสพติด และปริมาณที่ทำงานได้ และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 (S.D.=0.31) และ 4.81 (S.D.=0.46) ตามลำดับ

6. สรุปและอภิปรายผล

6.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.68, S.D.=0.43) จำแนกเป็นรายด้านพบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจด้านสมรรถนะทางวิชาชีพ เป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการ จำแนกตามรายข้อ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจ 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับการพนัน ($\bar{X}$ = 4.90, S.D.=0.32) รองลงมาเป็นนักศึกษารักหาสิ่งแวดล้อมและไม่เกี่ยวข้องกับการยาเสพติด และปริมาณที่ทำงานได้ และสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X}$ =4.89,S.D.=0.31) และ ($\bar{X}$ =4.81,S.D=0.46) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฉัตรชัย เหล่าเขตการณ์ ได้ศึกษาคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักศึกษาในด้านคุณธรรมและจริยธรรม ความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และ 3.92 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา

ที่เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในครั้งนี้ ก่อนที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ได้วิทยาลัยได้จัดอบรมเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็น ปฐมนิเทศ และเฝ้าระวังติดตามในเด็กกลุ่มที่มีความเสี่ยงอย่างใกล้ชิดโดยครูนิเทศ จึงส่งผลให้นักศึกษามีผลการประเมินความพึงพอใจในระดับที่สูงได้

6.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการที่อยู่ในหน่วยงาน เอกชน รัฐวิสาหกิจ รัฐบาล และอื่น ๆ มีคะแนนความพึงพอใจนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งความพึงพอใจในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านสมรรถนะทางวิชาชีพ กล่าวคือ ผู้บริหารสังกัดหน่วยงานเอกชน ภาครัฐวิสาหกิจ ภาครัฐบาล และอื่น ๆ ให้คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 (S.D.=0.31), 4.71 (S.D.=0.38), 4.74 (S.D.=0.28) และ 4.54 (S.D.=0.30) ตามลำดับ เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดที่มีความใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรได้เชิญคณะกรรมการจากหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชนร่วมการให้ข้อมูลความต้องการที่จำเป็น วิทยาลัยจึงได้นำมาออกแบบหลักสูตรร่วมกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้เรียนตามหลักสูตรจึงส่งผลให้เกิดความพึงพอใจของผู้ใช้ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และวิสาหกิจได้ สอดคล้องกับการศึกษาของสุรชา วรรัตนวิวิช และวัลภา สบายยิ่ง [19] ได้ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า สถานประกอบการมีความพอใจอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความพึงพอใจจำแนกตามประเภทสถานประกอบการและสาขาวิชาที่สถานประกอบการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

6.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการระหว่างสาขาวิชา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจในนักศึกษาแผนกวิชาการตลาด การบัญชี เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล ธุรกิจค้าปลีก และโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ที่เข้ามาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่แตกต่างกัน โดยแต่ละแผนกวิชามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 (S.D.=0.17), 4.73 (S.D.=0.29), 4.68 (S.D.=0.40), 4.61 (S.D.=0.32) และ 4.87 (S.D.=0.03) ตามลำดับ เห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยมีความใกล้เคียงกัน จากข้อมูลแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการสอนในแต่ละสาขาวิชาที่สามารถควบคุมให้ได้ตามมาตรฐาน นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์สามารถทำได้ตามบทบาทวิชาชีพ ทั้งนี้กระบวนการเรียนการสอนหรือคุณภาพของหลักสูตรผ่านการประเมินในทุกปีและมีการปรับปรุงหลักสูตรจากคณะกรรมการภายนอกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรอบทุก 5 ปี ซึ่งเป็นการปรับให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงส่งผลให้สถานประกอบการที่เป็นผู้ใช้งานนักศึกษาที่กำลังจบการศึกษาเกิดความพึงพอใจในระดับระดับมากที่สุดได้ ดังจะเห็นได้จากวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ผ่านการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและรับรองคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในปีการศึกษา พ.ศ. 2566 ได้รับรองมาตรฐานสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐาน

อาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพในสาขาอุตสาหกรรมดิจิทัล และได้รับการอนุมัติเป็นศูนย์ทดสอบสมรรถนะทางอาชีพบริหารทางการเงินและการบัญชี รวมถึงด้านคุณธรรม จริยธรรม วิทยาลัยผ่านการประเมินรางวัลพระราชทาน เมื่อ พ.ศ. 2567 โดยเน้นให้วิทยาลัยมีกิจกรรมเกี่ยวกับคุณธรรมให้นักศึกษา เห็นได้ว่า หากวิทยาลัยควบคุมคุณภาพการศึกษา และเตรียมตัวนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์ย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการได้ในทุกสาขาวิชา

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้บริหารสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรีไม่แตกต่างกัน ดังนั้นควรรักษาคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และวิทยาลัยควรปรับปรุงคุณภาพข้อที่ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ โดยเพิ่มทักษะบางประเด็นเข้ากับกิจกรรมในการเรียนการสอน เช่น เน้นการเรียนแบบมีส่วนร่วมและการฝึกซ้อมการนำเสนอรายงานให้บ่อยครั้งและทั่วถึงเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้นักศึกษา และเพิ่มความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่

7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาในปีที่ผ่านมา เพื่อแสดงแนวโน้มของความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจะได้ประเด็นที่เป็นแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และควรมีการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับการประดิษฐ์หรือคิดค้นนวัตกรรมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาได้ต่อยอดนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมถึงมีความกล้าแสดงออกและเชื่อมั่นตัวเองเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- [1] แผนพัฒนาเศรษฐกิจ. (2567). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258. ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565.
- [2] เจริญขวัญ ต่านพัฒนานุรักษ์ สุกัญญา รุจิเมธาภาส และหยกแก้ว กมลวรรณ. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบ การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. วารสารการพัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่, 7(7), 297-308.

- [3] ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. (2567). เรื่องนโยบายพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ประจำปี พ.ศ. 2567. จาก <https://www.vec.go.th/Portals/0/%202567.pdf>
- [4] รัฐบาลไทย. (2567). ครม. รับทราบรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการฝึกงานของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา. จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/6/cid/39/iid/281675>
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. จาก <https://www.vec.go.th/th-th/เกี่ยวกับสอศ/อำนาจหน้าที่สอศ.aspx>
- [6] วิทยาลัยสารพัดช่างชุมพร. (2566). การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี. จาก http://www.edu.ru.ac.th/coved/pdf/Vo_Ed/การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี.pdf
- [7] ณฤติยา เฟื่องศรี ญัฐติญา บุญวิรัตน์ และภรรณิกา คันธรส. (2561). ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการ ฝึกงานของนักศึกษาภาษาอังกฤษธุรกิจกรณีศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 12(4), 146-146.
- [8] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.). 2567. ประวัติความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. จาก <https://www.vec.go.th/th-th/เกี่ยวกับสอศ.aspx>
- [9] แผนพัฒนาเศรษฐกิจ. (2567). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258. ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565.
- [10] วิทยาลัยพัฒนศึกษาเซตุน. (2565). ระบบทวิภาคีของการจัดการอาชีวศึกษา. จาก <http://www.chetupon.ac.th/dvt/index.php>
- [11] ลลนา วงษ์ประเสริฐ วรรณวีร์ บุญคุ้ม คณิต เขียววิชัย และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2564). คุณลักษณะผู้ ประกอบการเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาสายอาชีวะตามแนวทางประเทศไทย 4.0. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการมหาวิทยาลัยมหิดล, 7(2), 17-32.
- [12] รัชพล กลัดชื่น และจรัญ แสนราช. (2562). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกทักษะวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 9(1), 47-56.
- [13] วิทยาลัยพัฒนศึกษาธนบุรี. (2567). วิทยาลัยพัฒนศึกษาธนบุรี. ข้อมูลหลักสูตร. จาก <https://www.panitthon.ac.th/wp-content/uploads/2020/09/ข้อมูลหลักสูตร.pdf>
- [14] ณฤติยา เฟื่องศรี ญัฐติญา บุญวิรัตน์ และภรรณิกา คันธรส. (2561). ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการ ฝึกงานของนักศึกษาภาษาอังกฤษธุรกิจกรณีศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 12(4), 146-146.

- [15] มณฑล ยะตา สาลิกา ก่ายอด อนนท์ สันทราย และเชษฐา บัวลีเอ่น. (2565). ความพึงพอใจของนักศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคพะเยา. วารสารวิชาการสถาบันการจัดการแห่งแปซิฟิก สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(3), 650-659.
- [16] รอสดี แวะหะยี. (2563). การเพิ่มประสิทธิภาพระบบประสานงานเพื่อติดตามและประเมินผลนักศึกษาฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ กรณีศึกษา งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ปัตตานี. คณะวิศวกรรมศาสตร์ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [17] ฉัตรชัย เหล่าเขตการณ์. (2559). การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยธนบุรี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี, 10 (22), 9-20.
- [18] ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- [19] สุรชา วรรณวิวิช และวัลภา สบายยิ่ง. (2557). คุณลักษณะที่พึงประสงค์นักศึกษาฝึกงานประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการบริหารจัดการฝึกงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์. [การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การแนะแนวและปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์] มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.